

Příklad 4.61 Predikční validita přijímacích zkoušek na Matematicko-fyzikální fakultu UK

V Praze v roce 1999

Uvažovány byly následující možnosti stanovení predikční validity na základě regresní analýzy:

Podle charakteru kritéria (v regresi vysvětlované proměnné) byly rozlišeny dvě extrémní situace:

- modely, kdy závisle proměnná je spojitá, se zabývá klasická lineární či nelineární regrese,
- dvouhodnotovou (zpravidla nula-jedničkovou) vysvětlovanou veličinou se zabývá logistická regrese.

Podle počtu vysvětlujících veličin (nezávisle proměnných, prediktorů) se pak rozlišuje:

- regrese jednoduchá s jedním regresorem,
- regrese mnohonásobná s několika regresory.

Do výpočtů byla zahrnuta na straně závisle proměnných dvě kritéria:

- spojité: průměrný prospěch z klíčových zkoušek studia za první dva roky,
- dvouhodnotové: zda student ukončil druhý rok studia na VŠ v prvním možném termínu.

Uvažovány byly tyto prediktory:

- celkový počet bodů z přijímacích zkoušek,
- průměrný prospěch v předposledním ročníku SŠ,
- druh střední školy.

Zdroj: Závěrečná zpráva pracovní skupiny k úkolu č. 6 rozvojového a transformačního grantu č. 362 Růžena Kolářová et al. (2004). Stanovování predikční validity didaktických testů používaných při přijímacích zkouškách na UK a dalších informací o studentech. Praha: PedF UK.

Současné pojetí validity

Vycházíme zde ze *Standardů pro pedagogické a psychologické testování*, které byly zmíněny již v kapitole 3. Je zde významný posun v pojetí validity oproti *Standardům* z roku 1974, kdy byla validita členěna na druhy (obsahová, kritériální, konstruktová). *Standardy* z roku 1985 již neobsahovaly druhy validity, ale typy důkazů validity.

V současných *Standardech* se hovoří o možných „zdrojích důkazů validity“, jejichž členění odpovídá dřívějšímu pojetí „druhů validity“ a později „typům důkazů validity“.

Validita je zde definována jako **míra, ve které empirické důkazy a teorie podporují interpretaci testových skóre při doporučeném způsobu užívání testu. Validita je proto nejdůležitějším hlediskem při tvorbě a hodnocení testu. Provést validizaci znamená shromáždit výzkumné nálezy a získat tak přesvědčivé vědecké důkazy pro navrhovaný způsob interpretace testových skóre získaných při jejich administraci. Navrhovanou interpretací je myšlen konstrukt nebo koncept, který má test měřit.**

Je zde patrný posun od validity jako vlastnosti testu k validitě jako charakteristice interpretace. Příklon k interpretaci naznačuje vliv hermeneutické tradice v oblasti původně ryze pozitivistické. Přesto jsou zde pozitivistické kořeny stále ještě silně znát ve víře „ve shromáždění vědeckých důkazů“, i když je k nim přidáno adjektivum „přesvědčivé“, tedy zřetel na konečnou důvěru v důkazy toho, kdo interpretaci provádí. Za validitu je pak odpovědný nejenom autor testu, ale i ten, kdo ho používá a interpretuje výsledky v konkrétním případě. Uživatel testu tedy